

Lojze Peterle ob obisku v Avstraliji

"Pisana beseda je v tujejezičnem okolju velikega pomena. Vesel bi bil, če bi slovenska misel res povezovala Slovence vseh vrst - časopis naj bi sel nad razlike, ki jih med Slovenci ni malo . . . "

Ljubljana

Dr Peter Vencelj prevzel skrb za Slovence po svetu v zunanjem ministrstvu RS. Obiskal nas bo v času od 17. in 27. junija 1993. *"Kdor ne more storiti dobrega, naj vsaj slabega ne . . . "*

Canberra

Aljaž Gosner, odpravnik poslov v prvem slovenskem veleposlaništvu v Canberri.

Melbourne - Sydney

Alfi Nipič in Srečko Nierdorfer med nami -

DOBRODOŠLA
Najpopularnejši "TOTI" pevec narodnozabavne glasbe, Alfi Nipič, 14. maja v Melbourne-u.

V naslednji številki:

- o pokojnem slovenskem zgodovinarju Jesephu Felicijanu
- o carinskih predpisih v Sloveniji
- o zdravstvenem zakonu

REKLAMNA STEVILKA

GLAS SLOVENIJE LETO:1 / ŠT:1

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK

THE VOICE OF SLOVENIA

THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDANT INFORMATIVE NEWSPAPER

DATUM: 10. MAJ / V. TRAVEN 1993

Buenos Aires

25.marca 1993 je v Argentini umrl eden največjih slovenskih filozofov, profesor pedagogike, psihologije in filozofije, Vinko Brumen.

London

"Putting Slovenia on the map" je bilo geslo akcije Slovencev v Angliji, ki so pod pokroviteljstvom Štefke Kučan, soproge slovenskega predsednika Milana Kučana pripravili razstavo slovenskega industrijskega oblikovalca Oskarja Kogoja (od 22. aprila do 22. maja 1993). Obenem so 23. aprila na londonskem Russell Square-u sestavili pravi slovenski kozolec iz Slovenije. Kje bo našel stalno mesto, se še ne ve.

Slovensko društvo Tivoli iz Newcastlea slavi letos svojo 35 obletnico obstoja - ČESTITAMO!

Nagovor

Presenečeni?!

Pred vami je prva številka slovenskega neodvisnega informativnega časnika - 14 dnevnika, GLAS SLOVENIJE. Zakaj GLAS SLOVENIJE? Največ slovenskih publikacij nosi v začetku oznako "slovenski", tako že tudi v Ameriki obstoja SLOVENSKI GLAS. Zaradi tega smo se takšnemu naslovu izognili. Drugi vzrok za ime GLAS SLOVENIJE pa je sledeč: pred leti se je po svetu uveljavil izraz skupni slovenski kulturni prostor, ki je bil prvi oznanilec združevanja vseh Slovencev, kjerkoli živijo. V prenovljeni Sloveniji pa še posebej povdarjamo Slovenije brez zemljepisnih omejitev - matična Slovenija, zamejska Slovenija (Italija, Avstrija, Madžarska in zdaj tudi Hrvaška), potem prideta pa izseljenska in zdomska Slovenija. Na našem kontinentu govorimo torej z uporabo simbolike o avstralski Sloveniji.

Naj vas skromna oblika GLASA SLOVENIJE ne moti, saj to ne pomeni, da bo taka tudi vsebina in ta je najvažnejša, mar ne? Idejo smo povzeli po informativnem tedniku IN iz Slovenije, ki zaradi finančnih težav izhaja le še v angleščini.

Iz izkušenj vemo, da raje prebirate kratka in novejša poročila, kot pa dolgovezne članke. Potreba po slovenskem časniku v Avstraliji pa je tudi velika.

Za uspešno izhajanje lista bo skrbela skupina vam dobro znanih Slovencev, ljudi, ki niso obremenjeni s tem, kakšna je miselnost ali prepričanje drugih sodelavcev. Zato prosimo tudi vas, dragi bralci, da z razumevanjem in s strpnostjo sprejmete idejno različnost dopisov.

O takšnem konceptu časnika smo pravzaprav razmišljali že dobra tri leta. O časniku, ki naj bi bolj pogostoma prinašal vesti o slovenskem političnem, kulturnem, gospodarskem in drugem življenju, s poudarkom na slovensko skupnost v Avstraliji. Posebno angleško stran nudimo mladini, slovenskim društvom in organizacijam pa prostor za objave in na splošno za poročila o njihovi aktivnosti.

Prosimo vas, naročite se na naš časnik čim prej, ponudite ga tudi svojim prijateljem in znancem. Odločili smo se, da tistemu, ki najde vsaj tri naročnike, ponudimo časopis za šest mesecev brezplačno. Važno je, da nam torej naročilnice pošljete ČIM PREJ - morda v času sedmih dni, tako, da bomo imeli vsaj približno predstavo o številu naročnikov. Če med nami ne bo dovolj zanimanja za tak časopis, potem seveda tudi ne bo mogel izhajati.

Vedno sem rada prebiralala filozofske misli argentinskega Slovenca Vinka Brumna, ki je na žalost pred kratkim preminul. V njegovi knjigi Moj in naš čas sem našla nekaj primernih misli, oziroma odgovorov na prošnje nekaterih, ki menijo, da naj bi bil naš časopis v vsem samo "pozitiven", se pravi, naj bi objavljale le pozitivne stvari.

Vaša urednica
Stanka Gregorič

NAROČILNICO BREZ DENARJA NAM PROSIM POŠLJITE NAJKASNEJE V SEDMIH DNEVIH NA NASLOV UPRAVNIKA: Štefan Merzel, 265 Nicholson Street, Footscray, Victoria 3011. Telefon: 687 5176.

DOPISE IN ČLANKE POŠLJITE NA NASLOV UREDNIŠTVA:
Stanka Gregorič, Unit 2, 15 Alandale Road, Boronia, Victoria 3155.

Misli pokojnega Vinka Brumna, GLASU SLOVENIJE na pot

"Res je težko umeti, da je danes toliko ljudi, celo šolanah, brez sposobnosti in volje za kritično mišljenje, da toliko ljudi gre za gesli in publicami, katere jim javno mnenje ubija v glave. Ob tem pa se bolj preseneča drugo dejstvo, tak človek, ki je sicer povsem pogreznjen v nepristno življenje nekritično prevzetih mnenj in ravnanj, v hipu postane nadvse kritičen, ko vidi, da nekdo poleg njega misli in domisli kaj drugega, kakor je njemu všeč. Mnenje in ravnanje, do katerih se ni sam dokopal, brani, kakor da bi bila najpristnejšanjegova pridobitev, če spozna, da je kdo drugi ugotovil drugačno resnico, kakor pa on hoče, da bi bila.

Vsakdo mora misliti, če hoče res biti človek. A če nekdo že sam ne mara misliti, naj bi vsaj ne metal polen pod noge drugim, ki bi hoteli živeti pristno človeško življenje, ki se ne marajo prepustiti lagodnosti ponavljanju besed in dejanj nemislečih soljudi . . ."

. . . "Raje kot bi si naložil napor, da bi sam vrtal v dejanstvo in iskal resnico, se človek predaja verovanjem, izročilom, predsodkom, mitom, ideologijam, modi, propagandi, sploh vnaprej izdelanim in od drugih prevzetim ali celo vsiljenim mnenjem, prepričanjem: misli, kar se trdi, in ravna, kakor se ravna med ljudmi, med katerimi živi. Brezimni in neprijemljivi "se" mu je začetek, konec, razlog in merilo vse modrosti. Heidegger bi dejal, da tak človek živi nepravdo, nepristno, dodati bi mogli celo podčloveško življenje . . . Zakaj ne mislimo?"

Jožica Gerden iz Mildure GLASU SLOVENIJE na pot

Zveseljem sem prejela novico o novem časopisu GLAS SLOVENIJE in povabila k sodelovanju. Seveda bom rada prispevala kolikor bom mogla. S prenehanjem izdajanja Slovenskega Pisma iz Melbourne in Novic iz Queenslanda, smo se Slovenci, razkropljeni po širni Avstraliji, ponovno počutili zelo osamljene in neobveščene ter željni kakršnihkoli novic iz domovine in slovenskega delovanja v naši novi domovini. Seveda pa hvala Bogu in neutrudnemu patru Baziliji za njegove zveste Misli, ki so, kakor sam pravi, božje in človeške, in mu vsi želimo še mnogo, mnogo let uspešnega dela.

Štirinajst-dnevni časopis nam bo zato ponovno napolnil vrzel, ki je nastala pri povezovanju in rednem obveščanju slovenskemu prebivalstvu po vsej Avstraliji. Upam, da se vsi zavedamo, kako je potreba po informacijskem časopisu velika in izredno pomembna. Zato iskreno želim, da bi vsi rojaki in vse slovenske organizacije naše delo in trud podprle, naj si bo moralno ali materialno. To jemnogo uspehov in pozitivnih odmevov ter zahvala Stanki, da se je ponovno lotila tako zahtevnega in odgovornega dela, kljub mnogim težavam s katerimi se bo srečevala.

Včasih se mi zdi, da rojaki po velikih mestih (ker niso tako osamljeni) ne čutijo enake potrebe, kakor jo imamo mi na podeželju in zato mogoče ne cenijo dovolj vsega, kar imajo na razpolago, saj se večkrat opazi negativni odnos do bogate slovenske kulturne dediščine in nje delavcev. Slovenci na podeželju vsega tega nimamo in zato bolj boleče občutimo domotožje in hrepenimo po vsem, kar je slovenskega, po slovenski pesmi in besedi, pa po kranjskih klobasah ter polkah in valčkih seveda tudi.

Pred nekaj meseci mi je nekdo posredoval informacije o rojakinji, ki živi 250km dalec od nas in mi povedal, da je zelo osamljena. Ko sem jo kasneje poklicala, mi je v solzah povedala, da se se ni pogovarjala z nobenim Slovincem, odkar je prisla v Avstralijo pred 26 leti. Srečala sem se tudi s starejšim rojakom, ki živi v "bush-u", spi v svojem avtu že 8 let in zanj nihče ne ve. Vesel mi je zaupal, da

redno poslušaj slovensko radijsko oddajo ter komaj čaka ponedeljkov večer.

Mnogo je še takih "izgubljenih" primerov po avstralskih širjavah, saj tudi poznam rojake, ki so postali "Jugoslavlani", ali se "poitalijanili" ali "pofrancozili" in kakorkoli drugače, ker so izgubili vezo s slovensko skupnostjo - z izviro narodne identitete, živeti pa morajo vseeno.

Vsi na skupno delo za boljši jutrišnji svet!
S prisrčnimi pozdravi

Lojze Košorok iz Sydneya
GLASU SLOVENIJE na pot

Naše zrcalo

Včasih so rekli, da je tisk sedma velesila na svetu. Danes se tisku pridružujejo tudi televizija, radio in druga sredstva obveščanja. Temu pravimo mediji ali po slovensko občila. Slovenci v Avstraliji se ne moremo kaj prida pohvaliti s slovenskimi občili.

Če bi nas Slovence kdo sodil in ocenjeval po občilih, ki jih premoremo, bi bila ocena brezdvomno nezadostna. Vendar imamo toliko lepih stvari in ustanov, s katerimi se lahko ponašamo, samo reklamirati se ne znamo. Nismo se zmožni med sabo povezovati tako da bi vedeli kaj delajo na primer Slovenci v Perthu, kaj v Sydneyu, Brisbanu in drugod, malo ali nič pa ne vemo o Slovencih v Darwinu ali Tasmaniji. Slovensko društvo v Newcastlu je pred nedavnim praznovalo svoj 35. rojstni dan, pa celo mi v Sydneyu komaj vemo, da tam sploh obstoja kakšno društvo z imenom Tivoli čeprav smo oddaljeni samo borih 100 milj.

Najboljši način povezovanja bi bilo neko skupno glasilo, ki bi nas dostojno predstavljalo tudi po širnem svetu. V preteklosti smo sicer imeli razna občila, vendar je iz takih ali drugačnih vzrokov vsako glasilo hitro shiralo. Toliko lepega je šlo mimo nas nezabeleženega - utonilo je v pozabo. Manjka nam dobre volje, strpnosti, razumevanja in pripravljenosti za delo.

Glasilo, ki je danes pred vami, je še en poskus, da bi bili v bodoče med sabo bolj povezani in obveščeni.

K sodelavcem glasila sem pristopil z namenom, da bi poročal o dogajanjih iz Sydneya z upanjem, da mi bodo slovenska društva in organizacije nudile vso podporo. Že zdaj jih vabim da mi pošiljajo svoja poročila in obvestila, ki mi jih lahko sporočijo tudi po telefonu.

V Sydneyu je naša skupnost zastopana z dvema slovenskimi društvi, z verskim središčem v Merrylandsu, s slovensko šolo, z lektoratom na Maquarie univerzi, z literarnim društvom SALUK, ki že 10 let izdaja občasno glasilo SVOBODNI RAZGOVORI, z akademskim društvom, igralsko družino, in z različnimi balinarskimi, folklornimi, lovskimi in ribiškimi sekcijami. V Wooloongongu obstoja aktivno društvo Planica, ki ima svoj Slovenski center in cerkvico. Imamo radijsko oddajo na radiu 2EA in nekaj narodnozabavnih ansamblov - "Veseli Gorenjci" pravkar gostujejo po Avstraliji s pevcem iz Slovenije, Alfijem Nipicem.

Danes ima slovenska država tudi v Avstraliji svojo ambasado in že zato bi se spodobilo, da imamo svoj časopis, saj ga imajošne mnoge druge države z manj prebivalci.

AVSTRALIJA

PESEM EVROVIZIJE NA SBS-u

Avstralska SBS televizija bo v nedeljo 16. maja ob 8.30 zvečer predvajala tekmovanje za PESEM EVROVIZIJE. V kvalifikacijskem predtekmovanju EUROSONG '93, ki je bilo v Sloveniji 30. aprila 1993, je Slovenija zasedla prvo mesto s pesmijo TIH DEŽEVEN DAN. Drugo mesto je pripadlo BIH s pesmijo SVA BOL SVIJETA, tretje mesto pa je zasedla Hrvaška s pesmijo DON'T EVER CRY.

Za nekatere bralce bo tekmovanje EVROVIZIJE že preteklost. Slovenija se je kot država tokrat predstavila prvič.

Popis prebivalstva v Avstraliji

Leta 1991 je avstralski Zavod za statistiko opravil popis prebivalstva. Iz nedavno objavljenih podatkov smo izvedeli, da živi v Melbourne-u 2.510 Slovencev, v Sydney-u 1.515, v Adelaidi 334, v Perth-u 286, v Hobartu 12, Darwinu 15, Canberri 198, v Brisbanu pa se kot Slovenec ni prijavil nihče. Objavljeni podatki bodo velikega pomena pri dodeljevanju avstralskih državnih finančnih sredstev, kakor tudi pri določanju radijskih ur.

Upajmo, da se bodo Slovenci po vseh omenjenih mestih pozanimali pri odgovornih uradih zakaj je prišlo do tako napačne slike o številu Slovencev v Avstraliji, saj nas naj bi bilo po nekaterih podatkih od 25.000 do 30.000. Slovenci imamo svoje predstavnike v tako imenovanih Ethnic Affairs Commissions in pričakovali bi, da bi se vsaj tam predstavljala pravilna številčnost Slovencev v Avstraliji.

Zdravje

Smo v avstralski jeseni in približuje se nam smrtno nevarna epidemija influence - flu (gripa). V življenjski nevarnosti bodo predvsem ostareli, bolehnii in vsi, ki imajo veliko stika z ljudmi. Cepiti se je treba, ko smo še zdravi. Letošnje cepivo je mešanica Texas, Shanghai in Panama gripe. Za influenco ni zdravila. Cepiti se je treba ko smo še zdravi vsaj 10-14 dni pred infekcijo. V postelji je treba ostati vsaj nekaj dni tako da nebi nastopile resnejše posledice gripe, katere je treba zdraviti z antibiotiki.

AVSTRALSKI MEDIJI O ŽRTVAH V BIH

Po podatkih oddelka za zdravstvo BIH je bilo od začetka vojne do danes 137.982 smrtnih žrtv, 7.500 ljudi je umrlo zaradi lakote in mraza, 25.900 oseb je izginilo in 146.200 je ranjenih. Podatki se seveda spreminjajo iz dneva v dan. Doslej je razseljenih oseb že 1.820.000.

MALO ZARES, MALO ZA ŠALO

V avstralski knjigi SBS-a "World Guide" naštevajo pod slovenskimi mesti takole: LJUBLJANA, RIJEKA, MARIBOR ... Torej Hrvati, pripravite se na etnično čiščenje ...

GLAS SLOVENIJE BO IZHAJAL VSAKIH 14 DNI.
LETNA NAROČNINA \$50,00, POLLETNA \$30,00

GLAS SLOVENIJE BO ČASOPIS, KI NAM BO
POMAGAL VZDRŽEVATI STIKE Z ROJSTNO
SLOVENIJO

Iz diplomatsko konzularnih predstavništev RS

Veleposlaništvo RS je odprlo svoje prostore v
Canberri:

ADVANCE BANK CENTRE - LEVEL 6,
60 MARCUS CLARKE STREET,
CANBERRA CITY.

Telefon: (06) 243 4830 Fax: (06) 243 4827

Pisma in drugo pošto pošljite na naslov:

EMBASSY OF SLOVENIA, P.O. BOX 284,
CIVIC SQUARE,
CANBERRA, A.C.T. 2608

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni

od 9.00 - 17.00 ure,

uradne ure pa so od 10.00 - 14.00 ure.

Trenutno sta v Veleposlaništvu zaposlena

Aljaž Gosner, svetovalec (začasni odpravnik poslov do
prihoda veleposlanika) in

Tina Omahen, upravno konzularni refent.

ČASTNI KONZUL RS ALFRED BREŽNIK

Pod njegovo jurisdikcijo sta

New South Wales in Victoria.

P.O. Box 188, Coogee, (Sydney) N.S.W. 2034, Australia

Telefon: (02) 314 5116 Fax (02) 399 6246

Obvestilo o roku za vlaganje zahtevkov za denacionalizacijo

Z dne 7.6.1993 bo potekel rok za vlaganje zahtevkov za denacionalizacijo premoženja, ki je bilo podržavljeno. Če se zahtevki vlagajo po pošti je smotno, da se pošljejo priporočeno. Zahtevki se pošljejo direktno pristojnim občinam. Pri tem ni nujno, da je vloga nadan vložitve popolna (da vsebuje vse listine in podatke, ki so potrebni za odločanje). Pristojni občinski organ postavi rok za dopolnitev vloge kakor tudi za postavitev pooblaščenca v Sloveniji. Zakon namreč zahteva, da mora imeti vlagatelj zahtevka za denacionalizacijo, ki nima stalnega bivališča v Sloveniji, pooblaščenca s stalnim bivališčem v Sloveniji, ki ga bo zastopal pri vseh dejanjih postopka. Pri tem ni nujno potrebno, da bi bila ta oseba odvetnik. Ta pooblaščenec mora potem v roku, ki ga postavi občinski organ, predložiti vse manjkajoče dokumente. Več o pooblastilu v naslednji številki.

Obvestilo Notranjega in Zunanjega Ministrstva RS

S starimi, jugoslovanskimi potnimi listi, od 25. 6. 1993 ne morete več vstopati v Slovenijo, niti izstopati iz nje.

Vozniška in prometna dovoljenja se lahko uporabljajo samo še do 25.6.1994, če jim seveda ni potekla njihova veljavnost.

Osebnostne dokumente lahko zamenjate na upravnih organih svoje občine, potne liste pa tudi na diplomatsko konzularnih predstavništvih RS.

Melbourne - Začasni odpravnik poslov Aljaž Gosner je imel prve uradne ure Veleposlanstva na Jadranu in v prostorih Slovenskega narodnega sveta v Kew, 10. in 11. maja.

Mednarodna dejavnost RS

Vatikan - V Ljubljani je 19. aprila 1993 papeški nuncij Celata izročil papeški buli o odlikovanju Pija XII predsedniku RS Milanu Kučanu in zunanjemu ministru Lojzetu Peterletu - oba sta postala papeška viteza.

Ljubljana - Vatikan je priznal samostojnost Slovenske škofovske konference. "Ta odločitev ima za slovensko cerkev podoben pomen kot ga je imel sprejem Slovenije v OZN", je dejal ljubljanski nadškof in metropolit dr Alojzij Šuštar.

OZN - Minister Lojze Peterle je poslal vsem zunanjim ministrom držav članic VS OZN, predsedniku VS in generalnemu sekretarju OZN Butrosu Galiju pismo, v katerem je predstavil slovensko pobudo za reševanje krize v Bosni in Hercegovini, s pobudo pa so seznanili tudi C. Vanceja in Lorda D. Owena.

ZDA - Predsednik RS Milan Kučan je bil povabljen v ZDA na otvoritev muzeja Holocausta, srečal pa se je tudi s predsednikom ZDA Billom Clintonom, podpredsednikom Gorom ter s predstavniki Kongresa in Senata.

Ljubljana - V Ljubljani je bilo 29. aprila 1993 odprto prvo veleposlaništvo Republike BiH.

Zagreb - Sestali sta se slovenska in hrvaška delegacija in se pogovarjali o problematiki slovenskih počitniških domov in počitniških hišic na hrvaškem.

Ljubljana - 5. maja 1993 se je za strogo zaprtimi vrati začel dolgo napovedani sestanek slovenskih in hrvaških strokovnjakov geodetov, ki bodo preverili temelje za označitev državne meje na 11 odsekih od severa proti jugu.

ZDA - 3. maja 1993 se je slovenski obrambni minister Janez Janša, na povabilo televizijske mreže CNN mudil v ZDA. Udeležil se je kongresa te družbe v Atlanti na katerem je sodelovalo 120 direktorjev televizijskih družb z vsega sveta in nekateri politiki. Osrednji temi srečanja sta bili vpliv televizijskega poročanja na medetnične konflikte in krizo na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Minister Janša je na Kongresu predstavil slovensko pobudo za reševanje krize v BiH. V Washingtonu se je Janša srečal tudi z visokimi predstavniki ameriške administracije, Kongresa in Pentagona.

Makedonija - Republika Slovenija je bila glavna predlagateljica resolucije o sprejemu Republike Makedonije v polnopravno članstvo v OZN.

Slovenija - Poostreni ukrepi, ki so jih ZN sprejeli zoper Srbijo in Crno goro, bodo posredno prizadeli tudi slovensko gospodarstvo. Zaradi prepovedi tranzita čez ozemlje tako imenovane ZRJ, bo otežena oziroma dražja trgovina z Makedonijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Kanada - Te dni je v Kanadi prevzel dolžnost prvega veleposlanika RS Marjan Majcen, ki je bil 1990 leta imenovan za generalnega konzula v SFRJ v Celovcu.

Dr Peter Vencelj odgovoren za Slovence po svetu

Vodja posebnega oddelka v Ministrstvu za zunanje zadeve RS za Slovence po svetu, dr Peter Vencelj, ki je bil imenovan tudi za državnega sekretarja, bo skrbel skupno z desetimi sodelavci, za uspešno delo s Slovenci izven Slovenije. Med drugim bodo nudili pomoč na pravnih in ekonomskih področjih, skrbeli bodo za gospodarsko povezanost in kulturno izobraževalno delo, popravljati pa bodo poskušali tudi krivice, ki so se do sedaj godile slovenskim izseljencem. Tudi dr. Vencelj meni, da naj bi bilo obveščanje o Slovencih iz tujine v Sloveniji boljše in obratno. O mladini, rojeni v tujini, pravi: "Slovenstva ni mogoče nekemu 'vsaditi'. Gre za veliko odgovornost staršev, ki lahko seme slovenstva položijo otroku v srce, drugi ga lahko potem samo s primernim 'zalivanjem', bi rekel, gojenjem, spravijo v slovensko cvetlico."

Slovenski izseljenski matici v bodoče manj finančnih sredstev

Sredstva javnega obveščanja iz Slovenije poročajo, da se bo moralo delo SIM spremeniti. Danes se s Slovenci po svetu ukvarjajo: SIM, Svetovni slovenski kongres, Katoliško središče in društvo Slovenija v svetu. Vsem bi morali nuditi enake pogoje za delo, zato se je Ministrstvo za zunanje zadeve odločilo, da bodo morale vse te organizacije, kandidirati vsaka posebej za finančna sredstva. Pri tem pa povdarjajo, da SIM ne sme izgubiti tiste pozitivne vloge, ki jo je že opravljala doslej. Dejstvo je, da nekateri Slovenci po svetu ne želijo imeti nobenih stikov z domovino preko SIM in tem je treba zagotoviti druge ustanove, s katerimi bodo pripravljene sodelovati.

Manj slovenskih državljanov?

Ali bo dvojnemu državljanstvu v Sloveniji odzvonilo? Znano je, da se večina držav trudi, da bi zmanjšale število dvojnega državljanstva, toda, ali so se tudi v drugih državah odločili za tako pot? Po besedah Slavka Debelaka so v Evropi najbolj restriktivni v Nemčiji, Avstriji, Svici, v skandinavskih državah... Večina, tako evropskih, kot tudi drugih držav sledi konceptu, da je treba preprečevati dvojno državljanstvo, pa ne zato, da bi posegli v pravice posameznikov, ampak preprosto zaradi težav, ki nastajajo zaradi dvojnega državljanstva.

Sredi aprila je slovenska vlada obravnavala predlog za določitev politike pri izvajanju zakona o državljanstvu - ali bo torej v bodoče res manj slovenskih državljanov?

Loteva se nas
humorist
Tone Partljič

Daj nam danes naš vsakdanji kruh

Slišim in vidim, kako zelo nezadovoljni so na primer Slovenci v pampah, pod južnim križem, v Clevelandu in še marsikje... Ali nismo zaklicali sprava in pomolili k Bogu... Kdo še zmeraj kliče v boj, razdelitev, prepad, pozicijo, opozicijo, rdeče in bele oziroma črne... Toda ne le zunaj, tudi doma premnogi ne marajo miru, pravijo, da je navidezen, podpihujejo ljudstvo, manipulirajo z revnimi, kažejo na oblast in ljudi, ki so jih še pred štirimi meseci hvalili, volili, prisegali nanje... Ali ni bilo že dovolj velikih dejanj? Osvoboditve. Zmage. Demokracije. Sprave. Ustave. Evrope. Prenovitve. Spreobrnitve...

Če bi dan za dnem in noč za nočjo verni Slovenci prosili Boga, daj nam danes naš vsakdanji kruh, bi se morda Bog ujezil, kot se je baje ujezil na tistega Kitajca, ki ga je prosil vsak dan za ribo in bi zagrmel: "Pa začnite pri hudiču delat' za kruh, zamesite ga in specite in nehaite prosit' in molit'... Navsezadnje sem papežu naročil naj moli za vas...!"

Toda, kot da nam moka in kvas ne dišita! Tudi vsakdanji kruh ne. Še zmeraj hočemo delati predvsem Zgodovino in Vero in Nevero in Oblast in Spravo in Maščevanje in kaj je še teh velikih reči... Morda pa bi se res morali obrniti od velikih sovraštvev in velikih ljubezni, od strank in programov in začeti pri kruhu... Pri črnem, domačem, dišečem... In tudi tisti v pampah in Clevelandu bi se potem morali jeziti, ker reči v domovini ne tečejo, kot hočejo njihove ranjene duše... Rekli bi, glej, v Sloveniji mesijo kruh, nikar jih ne motimo s svojimi jeznicami in užaljenimi vzkliki... Naj kipne domači slovenski kruh, naj brusijo meče rajše kje daleč, daleč onkraj meje.

Lovska

Ruševca, *Lyrurus tetrix*, je na ozemlju republik nekdanje Jugoslavije preživel le v Sloveniji: v Črni gori je izginil že konec prejšnjega stoletja, kmalu po II. svetovni vojni se je poslovil tudi od BiH, pred nekaj desetletij pa še od hrvaškega Velebita. Ta gorski relikv iz ledene dobe je izginil tudi drugje po Evropi. Lov na ruševca poteka od 1. maja do 15. junija in v Sloveniji menijo, da ga je treba prepovedati, vendar se lovci ne dajo in pravijo, da število ruševcev ne pada ampak celo narašča. Lov na to gozdno kuro zlasti cenijo številni lovski gostje iz Avstrije, Italije in Nemčije, ki so za vsakega ustreljenega ruševca pripravljeni odšteti 1.600 DEM (za vsak zgrešen strel pa 500 DEM).

Gospodarstvo

V letu 1991, ko je Sloveija začela postajati samostojna država s prostim tržnim gospodarstvom, smo Slovenci v Avstraliji pohiteli s formiranjem dveh gospodarskih organizacij, kateri še danes obstojata in delujeta. Tako so v Sydneyu ustanovili International Association of Slovenian Developing Partners in v Melbourne Slovenian Business Association of Australia Melbourne Incorporated. Formiranju do neke istovrstnih organizacij je verjetno najbolj botrovala napaka, da si organizatorji niso vzeli dovolj časa za razgovore in dogovore in mogoče tudi malo trmasto pohiteli z registriranjem obeh organizacij.

V dosedanjem delu se je pokazalo, da je IASDP zelo aktivno združenje s svojo centralno pisarno v Ljubljani, a SBAA je dosednji čas delovanja izkoristila za promocijo Slovenije in njenega gospodarstva na avstralskem političnem polju. Po enoletnem delovanju so predstavniki obeh organizacij sklenili, da bo za delovanje slovenske gospodarske poslovne skupnosti mnogo koristneje, da se moči združijo in da se Slovenci na avstralskem gospodarskem polju predstavljamo pod skupnim imenom Slovenian Business Association of Australia. Z opodločitvijo Upravnega odbora bi se v bodočnosti ime spremenilo (po potrebi in s sklepčnostjo) v Australian Slovenian Chamber of Commerce. Postopek za spremembo imena je bil predložen Australian Chamber of Commerce and Industry, katere član je SBAA že od marca 1992. V svoji sredini iskreno pozdravljamo vse nove člane iz Viktorije in New South Walesa.

Na gospodarskem polju imata Avstralija in Slovenija veliko skupnega, žal danes še vedno prevladuje visoka brezposelnost, a aprilska inflacija v Sloveniji z 1% se je skoraj približala avstralski inflaciji.

Avstralija se zavzema, da bi postala regionalni center za gospodarsko sodelovanje na tukajšnjem azijsko pacifiškem področju.

V februarju 1994 bo v Sydneyu "World Trade Fair 1994". Pozdravljamo ideje in poteze Alfreda Brežnika, da bi slovenski poslovneži izkoristili to priložnost in se s skupnim SLOVENSKIM PAVILJONOM predstavili na avstralskem tržišču.

Da Avstralija resno gradi svojo bodočnost s svojo multikulturno politiko, je dokaz že drugi seminar namenjen zlasti novo priseljenim avstralskim poslovnem na temo "Možnosti razvoja s produktivno raznolikostjo avstralskih poslovnem".

Vinko Rizmal

Nadaljevanje v naslednji številki.

TEČAJNA LISTA

30. APRIL 1993

Dežela	Valuta	Nakupna	Prodajna
Avstralija	1 AUD	74 6647	75 114
Nemčija	100 DEM	6613 3499	6653 1493
ZDA	1 USD	104 5438	105 1730

Kultura

PETER KOŠAK
(1943 - 1993)

"Bil je ena sama luč in ena sama dobrota. Sijal in sejal je na vse strani svojega pota . . ." Tone Kuntner

Avstralski Slovenci smo nedvomno izgubili velikega Slovenca, dobrega človeka in pesnika, ki je po dolgi in hudi bolezni umrl v Indiji, kamor se je zatekel k enako mislečim prijateljem.

Sorodnikom, predvsem njegovi mami in sestri iz Maribora, ki sta ga tako zelo ljubili, kakor tudi vsem njegovim iskrenim in zvestim prijateljem, še posebej Ivanki Škof, Bertu Pribcu in družini Šraj naše iskreno sožalje.

Hvala

Hvala zrak, sem se nadihal.

Hvala veter, sem se nanihal.

Hvala zemlja, ker si nosila.

Hvala mati, da si rodila.

Hvala brati, za vaša potrdila.

Hvala sestre, za tablete in darila.

Hvala voda, ker si me nežno poljubila.

Hvala ogenj, moja zvesta vila

in Tebi hvala, Smrt za Resnico

in Tebi hvala, popotnik za rožico

in Tebi hvala, Bog za nova krila in za ptico.

Adelaidski pesnik Ivan B. Legiša

Ivan B. Legiša je izdal 1991. leta pesniško zbirko "Jesensko listje", zdaj pa pripravlja za tisk novo zbirko "Za pest drobiža". Tako kot pri prvi zbirki, naj bi pri drugi ves dobiček šel v korist otroški bolnici v Ljubljani.

Ljubljana

Založba Mihelič je 28. aprila predstavila obsežno antologijo slovenske poezije z naslovom "Sončnice poldneva" Draga Bajta in Petra Kolška. V reprezentativni pesniški zbirki je zbrano okrog 10.000 verzov, oziroma 330 pesmi 63ih slovenskih pesnikov v kronološkem zaporedju od Valentina Vodnika do Alojza Ihana, opremljenih z nujnimi biografskimi in bibliografskimi podatki.

Plečnikova priznanja

Plečnikovo medaljo za dosedanje vsestransko delo je prejel arhitekt Vladimir Braco Mušič. Plečnikovo medaljo so še prejeli Edi Jalšovec in Bogdan Černe za prenovo Židovskega kareja v Mariboru; Renzo Ruciji za individualne stanovanjske hiše v Benečiji; Silvo Pivk vodja proizvodnje in Ludvok Mežek, montažer iz podjetja Marmor. Hotavlje za dela na fasadi Narodne galerije v Ljubljani. Študentsko Plečnikovo nagrado je dobila Špela Kuhar za natečajni projekt ekološko-arhitekturne metamorfoze Železarne Jesenice. Študentsko Plečnikovo nagrado je dobil še Boštjan Vuga za študijsko nalogo Stanovanjska vila v sivi coni.

TAKO MENI

Stanko Kociper

DOMOVINA POL STOLETJA KASNEJE

Ljubljano sem zapustil prelepe sončne nedelje 6. maja 1945. Čez tri leta bi se dopolnilo pol stoletja. Lanskega oktobra pa sva se z Beverly pripeljala z vlakom iz Milana na železniško postajo na Trziču. Tam naju je čakal domobranski soborec Vinko Levstik in naju pripeljal v svoj goriški hotel Palace, kjer sva ostala njegova gosta 2 dni.

9. oktobra naju je zopet zapeljal na železniško postajo Trzič, od koder sva po dolgih čakanjih prispela čez mejo v Sežani. Za železniško potovanje v domovino sem se odločil kljub počasnosti, zvezano s tem načinom. Šlo mi je za to, da se izpolni prerokba tiste vedeževalke, ki je moji materi pred mojim odhodom napovedala, da bo njen sin odšel na dolgo pot, da pa se bo vrnil. In to z vlakom.

V Sežani sem dobil svojo prvo vizo, ki jo je krasil Triglav in tri celjske zvezde. Policist je bil fant prijaznega obnašanja, primeren zastopnik svobodne Slovenije v prvi liniji.

Bilo je neprijetno, naoblačeno dopoldne. Šele na Barju se je prikradlo skozi oblake sonce. In že smo bili v Ljubljani. Po dveh prijetnih urah je začelo deževati. Deževalo je tudi naslednji dan, v soboto 10. oktobra. To je bila obletnica nastopa bataljona domobranskih prostovoljcev po ljubljanskih ulicah 1943. Pred kavarno Emono smo se takrat ustavili in poslušali radijski govor, ki ga je imel pisatelj dr Stanko Kociper, nakar sem držal zelo kratek nagovor z Emoninega balkona tudi jaz.

Po dolgih letih pa se nas je sestala ob opoldanskem močnem nalivu pred Emono le peščica, nakar smo se umaknili na čaj in kavo v kavarno Slon. Prišel je logaški pesnik Pavel Kogej, gospa Škofova, prav tako Logatčanka, in moj logaški sorodnik Martin Mihevc. Pa tudi dr Tine Velikonja. Iz Gorice je prispel, kot obljubljeno, Vinko Levstik.

V Sloveniji sem ostal samo 17 dni. Vse je bilo kot sen. Nič me ni razočaralo. Vse je bilo kot nekoč. Frančiškansko cerkev so prenavljali in barvali ter se kregali, če naj ostane izvorna rdeča barva. Očarljivi stari del mesta je še lepši kot je bil. Modernizacija ne žali starega sloga in vzdušja.

Prešeren vlada suvereno v družbi svoje polgole muze, ki še vedno vedri in oblači skozi vse štiri letne dobe. Pa Kazino in Zvezda, moja gimnazija v Vegovi, nebotičnik, Ljubljanica. In še in še.

Ljudje so oblečeni dostojno in lepo. Nobenega

vpitja, pljuvanja in preklinjanja. Pločniki in ulice čisti, če izvzamem odpadlo in mokro jesensko listje.

Pred pošto na stojnici kupim prijatelju izvod moje knjige. Ko skušam naslednji dan na istem mestu kupiti knjigo še za drugega prijatelja, mi rečejo, da je pošla.

Kakšen nepopisen občutek: domovina ne zažiga več knjig; boljševiška usedlina le daje prednost tistim, ki so po njenem okusu. Taki so prvi in plahi koraki v svobodo.

*

KANADSKI ZBODLJAJI

Dr Peter Urbanc iz Toronta je eden vidnejših emigrantskih politikov in večletni član nekdanjega Slovenskega narodnega odbora. Svojo dejavnost izraža tudi s svojimi privlačnimi okrožnicami na modrobarvnem papirju v kar najbolj zgoščenem slogu. Nekaj za pokušino:

"Milan Kučan je zamrznil svoje članstvo v SDP, ker hoče biti nadstrankarski. Kljub tako dobrim namenom stoji na strani partizanov - borcev, ki nedvomno volijo levo. Udeležil se je proslave Dražgoš, vodi častni odbor ob 50-letnici pridobitve Primorske, ki jo pripravlja Zveza borcev. Zanimiva je logika ZB. Zaradi partizanstva smo izgubili del Primorja, zakaj ta proslava? Simpatizira tudi z ohranitvijo Zelenega prstana okrog Ljubljane, Pot spominov in tovarištva. Kdaj bo Kučan počastil novo slovensko zavezo, domobrance?"

*

SVOBODNI RAZGOVORI

so slovenska literarno - umetnostna revija v Avstraliji, ki izhaja že enajsto leto. Urejuje, oblikuje in upravlja jo požrtvovalni pesnik in pisatelj iz Prekmurja, Jože Žohar. Mož zasluži pomoč vsakega Slovenca, ki zna ceniti napore naših besednih oblikovalcev v tujini.

Marčna številka, ki obsega 42 strani, je posvečena temi dvojne istovetnosti. Pobudo zanjo je dal domovinski pisatelj in časnikar Zvone Žigon, sedaj na obisku v Avstraliji, ki piše diplomsko nalogo o dvojni identiteti slovenskih izseljencev.

V številki sodelujejo, slovenski javnosti v Avstraliji več ali manj poznani pesniki in pisatelji, kot Ivan B. Legiša, Pavla Gruden, Ivan Žigon, Leon Krek, Ivanka Škof, Ivan Kobal, Jože Žohar, Marija Košorok, Stana Cepuš, Isabell Petrinič, Anka Makovec in Vaš vdani.

Revijo lahko dobite na ogled, če pišete na naslov: Mr Jože Žohar, 19 A Hume Crescent, Werrington, N.S.W. 2747.

NAROČITE SE NA
GLAS SLOVENIJE

NEW COINS FOR 20 AND 10 HUNDREDTHS

The Bank of Slovenia, via the Social Accounting Service branches, released the 20 and 10 Hundredths of a Tolar coins into circulation on April 29. Only minimal quantities of the coins (years 1992 - 1993) were put into circulation, in order to complete the structure

PETERLE CAUTIOUS AGAINST EXPANSION OF VIOLENCE IN EUROPE

At the annual conference of the Steyr Catholic Academic Association on April 29 in Graz, Austria, Slovenian Foreign Loize Peterle stated that the war in Bosnia - Herzegovina will have severe consequences not only for the Balkans, but for the rest of the world as well, if the international community fails to stop it, reported the Kathpress press agency. "Similar to the situation in the Middle East, Europe, too, can be faced with war," cautioned Peterle and emphasized that, "it is very important that we invest in peace policies now, because any later solution will be more expensive."

UNUSUAL DECLARATION

The statement by the leader of the Croatian State Border Commission, that the Croatians will demand international arbitration to determine the maritime border in the Bay of Piran if experts of both countries do not resolve this issue.

Such arbitration would be long term and both countries would have to give their consent. For this reason, one side alone cannot push it through.

FROM VERSE TO A LAW OF PHYSICS

This year is the 100th Anniversary of death of great Slovenian physicist Josef Stefan. He was born in 1835 in Glinje near Borovlje. Among natural scientists of Slovenian birth, only one has discovered fundamental law of physics. For this achievement and because of his entire scientific work, we rank this outstanding figure, who was a poet in his youth and has a firm place in the history of world science as well, above all other Slovenian physicists.

GLAS SLOVENIJE

Založnik - Založba GLAS

Ustanovitelji in upravni odbor - Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič

Upravnik - Štefan Merzel

Glavna in odgovorna urednica - Stanka Gregorič

Uredniški odbor - Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Vinko Rizmal in Ljenko Urbančič

GLAS SLOVENIJE

Tehnično oblikovanje in tipkanje - Draga Gelt

Logo - Frances Gelt

Priprava strani: 1 - 5 Stanka Gregorič;

Kultura in angleški del - Draga Gelt

Informacije posredovali: STA agencijske vesti, mesečno poročilo Zunanjega ministrstva RS, tednik IN - Alfred Brežnik; Diplomatsko konzularne zadeve - Aljaž Gosner;

ljubljsko Delo - Elica Rizmal;

Mladina, Naša Slovenija, revija Slovenija - Stanka Gregorič

Tisk: Bounty Print, 65 Heatherdale Road, Ringwood, Vic. 3134

Prosimo, da posredujete naš časopis svojim prijateljem in znancem. V primeru, da najdete tri naročnike, boste dobivali **GLAS SLOVENIJE** 6 mesecev brezplačno

NAROČILNICA

Naročam GLAS SLOVENIJE

NASLOV: ŠTEFAN MERZEL

265 Nicholson Street,

Footscray, 3011, Tel. 687 5176

Podpisani(a)

Ulica in kraj

Poštna številka

Podpis Datum

Naročilnico pošljite tokrat brez denarja

066 534268